

IVANA MRČELA

IVANA MRČELA

IVANA MRČELA

organizacija izložbe

Gradske galerije Osijek
Fakultetska 7, 31000 Osijek
tel. 031/320-981
e-mail: ggosijek@gmail.com

v.d. ravnateljica: Marijana Fumić

kustosica izložbe: Iva Körbler

likovni postav izložbe: Iva Körbler, Ivana Mrčela i Dražen Budimir

tehnički postav: Dražen Budimir i Mislav Tadić

izložbeni prostor

Galerija Waldinger
Fakultetska 7, 31000 Osijek
17.06. — 16.07.2023.

katalog

nakladnik: Gradske galerije Osijek

za nakladnika: Marijana Fumić

predgovor: Iva Körbler

naslovnica / fotografija: Marko Todorov

fotografije: Marko Todorov

grafičko oblikovanje: Saša Došen

tisak: Grafika d.o.o., Osijek

naklada: 150

Izložba je realizirana sredstvima Grada Osijeka i Ministarstva kulture i medija RH

Time + Watch

Ako se Ivana Ožetski u svojim radovima bavi idejom povratka dubinskom razumijevanju prirode i njezinih zakona, mogli bismo primijetiti kako se Ivana Mrčela bavi dubljim i finijim razinama ljudske prirode koja je danas gotovo u potpunosti otrgnuta od prirodnih zakona; nije to samo digitalno i AI društvo, već se usprkos stalnom pozivanju na ekologiju i zelene politike gotovo svakodnevno zatičemo jednom nogom u okrutnom licemjerju prema drugim živim bićima, odnosno, biljnom i životinjskom kraljevstvu.

Prostorna instalacija "It is time to set them free" bavi se temom oduzimanja slobode manjim i nemoćnim bićima. Zec je u svim kulturama i tradicijama univerzalan simbol plodnosti i obilja, no njegova je egzistencija izvan prirodnog okruženja u pravilu ugrožena i svedena na testne subjekte u svrhu istraživanja proizvoda biokemijske, prehrambene i kozmetičke industrije. U tom se kontekstu dokida drugo simbolično značenje zeca kao uskršnjeg zeke koji simbolizira novi život i buđenje prirode. Ivana Mrčela elaborirala je ovu koncepciju na tragu činjenice kako se zečevi brzo razmnožavaju stvarajući tako nove laboratorijske životinje zatočene u kavezima. Nastojeći izazvati i potaknuti tu dualnu reakciju kod publike, umjetnica u drugoj cjelini ambijentalne instalacije zečeve na mediapanu oslobađa kaveza. Oni su pozicionirani tako prividno poskakuju po izložbenom prostoru, u iščekivanju slobode i pravog života u prirodi.

Dobro je poznato kako je mali bijeli zec u skoku zaštitni logo standarda „Leaping Bunny“, certifikata kojim tvrtke potvrđuju da njihovi laboratoriji ili dobavljači sastojaka ne koriste nova ispitivanja na životinjama u bilo kojoj fazi proizvoda. Upravo korištenje brendova takvih proizvoda jedan je od načina na koji svaki pojedinac može pridonijeti smanjenju istraživanja na životinjama, zbog čega je uz zečeve postavljen i autoportret umjetnice. Tim činom aktivne i „atributivne participacije“ umjetnica poziva i druge na angažman. Iako su realistično stilizirani, zečevi su artifičijelno intenzivne ružičaste boje koja sugerira zaigranost, radost, vitalnost, ali i plodnost. Sjetimo se i kako je fluorescentno roza boja zečeva direktna asocijacija na rezultate genetske modifikacije kojom su znanstvenici 2013. godine u Istanbulu uzgojili kuniće koji svijetle u mraku. Osobno će me ružičasti zeko asociirati i na oderanog zeku u kuhinji, dok istovremeno lajkamo slatke „zečke“ i „zekonje“ na društvenim mrežama. Generalno uzevši, ljudski tretman s manjim nemoćnim bićima na način koji im oduzima slobodu i stvara sustavnu dugotrajnu patnju znak je ljudske okrutnosti i beščutnosti, dok maksima Arthura Schopenhauera koju je kustosica Sara Mikelić već jednom povezala s ovim umjetničkom iskazom Ivane Mrčele, da je „univerzalno suosjećanje jedino jamstvo morala“, u današnjem društvu na svim razinama biva nepostojećom - ili dokinutom.

Prostorna instalacija "We are watching you" bavi se temom odnosa publike i pojedinca u fokusu. Posebnost ovog rada jest zamjena uloga: posjetitelji izložbe sada su u centru pozornosti, oni su zvijezde izložbe dok su izložci u drugom planu. Prilikom ulaska u galerijski prostor posjetitelj može stati pred reflektore pozornice, biti u fokusu i ostvariti „svojih 15 minuta slave“ (Warhol). Tijekom javnog nastupa, svatko je u potpunosti sâm i izložen procjeni drugih, ranjiviji te podložan kritikama i negativnim reakcijama, kao i krajnjoj neizvjesnosti razvoja događaja. Oslíkana publika sačinjena je od niza likova s iznimno širokim dijapazonom emotivnih izraza

lica – od podrške i smijeha do zaprepaštenosti, prezira i negodovanja. Dojam boravka na pozornici obogaćen je zvučnim efektima koji su sastavni dio prostorne instalacije te pridonose cjelovitom doživljaju nove pozicije u kojoj se sada našao posjetitelj! U zvučnoj snimci izmjenjuju se reakcije od pljeska i podrške, preko ismijavanja i nezadovoljstva pa sve do „bijele buke“, odnosno, žamora koji često prati javne izvedbe i druženja na otvorenjima izložbi. U publici – naravno – ima i životinja, pasa i mačaka, ali i kostura. Možemo pronaći i ronioca, izumitelja, kao i čovjeka koji umjesto glave ima televizor. Metaforika je, nadam se, vrlo jasna. Mali detalji prizora pojačavaju satirični, kritički pa i vodviljski element ambijenta, a umjetnica ponovno angažirano sudjeluje u vlastitoj instalaciji.

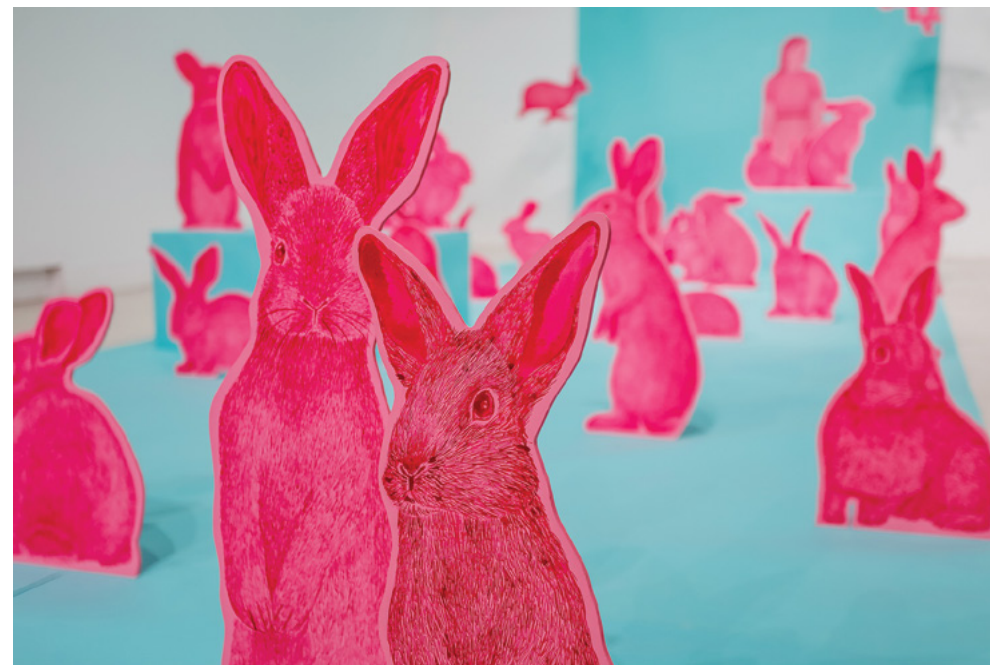
Kako značenjski povezati obje prostorne instalacije? Rekla bih da se Ivana Mrčela u obje teme zapravo bavi ljudskim licemjerjem, dvostrukim moralom i okrutnošću, što je najčešće na površini zamaskirano glamurom, blještavilom i površnošću – i što se jednako odnosi na motiv zeke (nećemo si moći pomoći, a da nas zeko ne asociira i na Playboyeve zečice), kao i na Debordovo tzv. društvo spektakla i potrošački / konzumeristički mentalitet, gdje je redovito u prvom planu dominacija iluzije nad istinom. Lažne slike „stvarnosti“ umjetnica nam ne prezentira agresivno, već dobro poznavajući i mehanizam kiča i campa nudi prividno „lijepo slike“. Često ljudi na javnim događanjima hine oduševljenje, iznenađenje, radost i pozitivan dojam o sadržaju kojemu su izloženi. Ivana Mrčela u obje se teme brutalno razračunava s kulturom laži u kojoj živimo, ali u likovnom kontekstu samu ideju konstruira i provodi vrlo suptilno.

Naše, odnosno, vrijeme cijelog čovječanstva zaista istječe na nekom simboličkom satu opstanka; pa je li to za nekoga sat Prirode / Majke Zemlje ili će nekomu više biti bliža prispodoba u čistom filozofsko-duhovnom smislu, kao Sat Vječnosti iza kojeg stoji neka viša prirodna inteligencija / Stvoritelj / Bog, ostavljam na izbor. Ali, veliko oko Vremena nas promatra, i situacija baš nije optimistična za ovo krvoločno čovječanstvo.

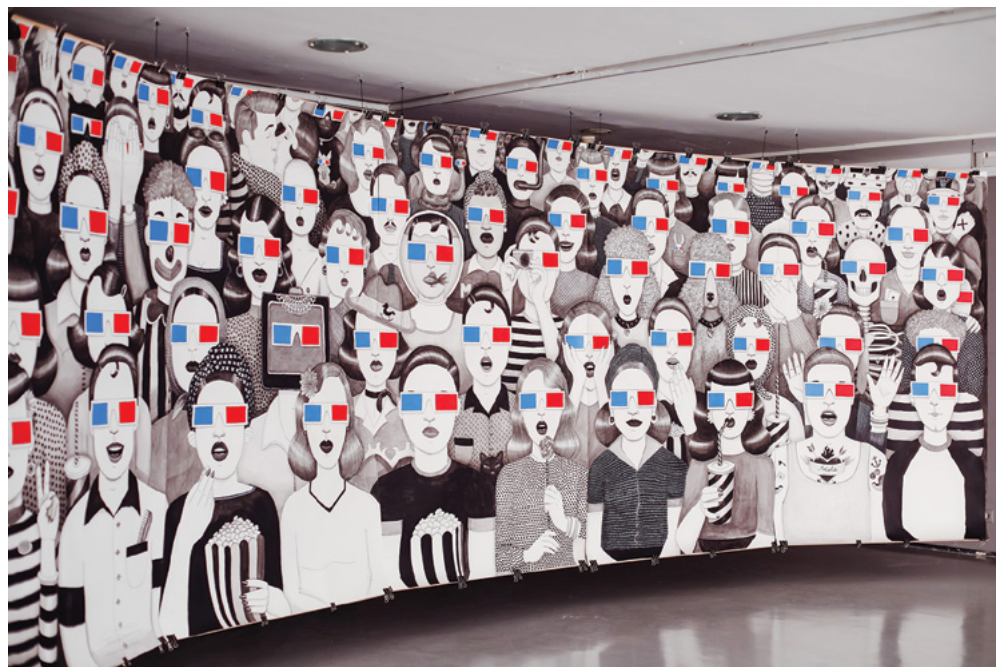
Iva Körbler

IT IS TIME TO SET THEM FREE, 2021.

IT IS TIME TO SET THEM FREE, 2021.

We are watching you, 2020.

We are watching you, 2020.

Ivana Mrčela (Čakovec, 1984.); nakon diplome na studiju modnog dizajna na Tekstilno-tehnološkom fakultetu u Zagrebu 2007., upisuje Akademiju likovnih umjetnosti u Zagrebu, koju završava u rujnu 2012. godine u klasi prof. Svjetlana Junakovića. Iza nje je 20 samostalnih te 82 skupne izložbe u Hrvatskoj i inozemstvu.

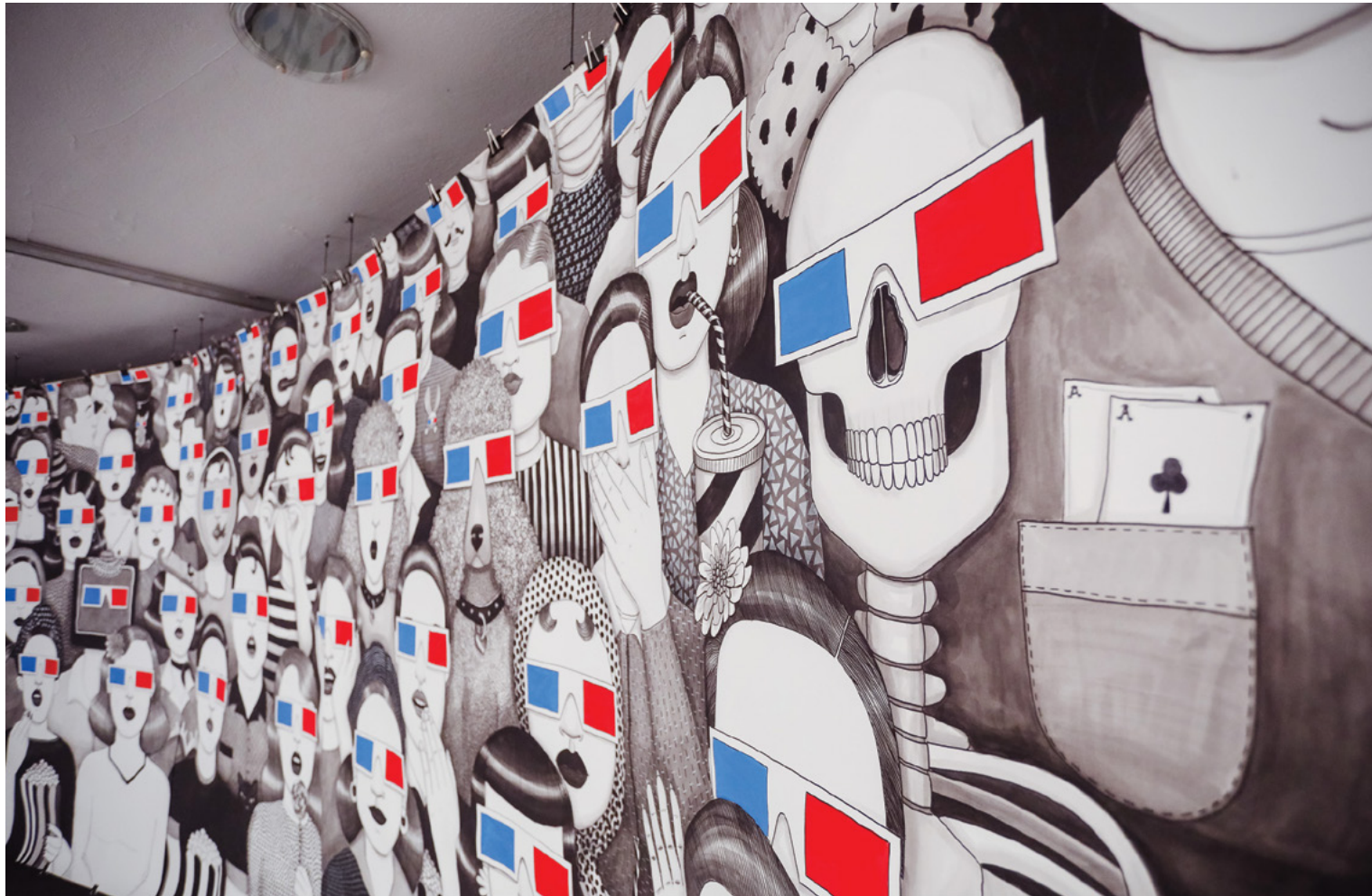
Godine 2011. izabrana je među 27 najboljih studenata u Republici Hrvatskoj, čime je postala dobitnica Nacionalove "Top stipendije za top studente". Za uspješan rad tijekom akademske godine 2009./2010. dobiva Pohvalnicu Akademije likovnih umjetnosti. Dobitnica je nekoliko međunarodnih nagrada na području grafike (2010. treće mjesto za grafičara profesionalca, IV. EX-YU konkurs za grafiku u Beogradu), nagrade "Ismet Mujezinović" za najboljeg umjetnika (2011. „Nagrada Ismet Mujezinović“, XIV INTERBIFEP, Tuzla), a bila je među finalistima "Erste fragmenti" 2012. godine. Na 7. Zagorskom likovnom salonu 2015., dobitnica je jedne od tri jednokovrijedne nagrade. Godine 2017. dobiva nagradu za najboljeg mladog umjetnika do 35 godina na 52. zagrebačkom salonu primijenjenih umjetnosti i dizajna, a 2018. na Sedmom hrvatskom biennalu ilustracije dobiva posebno priznanje. Iste godine Prvom otkupnom nagradom na izložbi Likovne kolonije Zavičajnog muzeja Rovinja njezin rad postaje dijelom najveće zbirke suvremene umjetnosti u Istri. 2022. godine dobiva Posebno priznanje žirija na 1. Međunarodnom trijenalu portreta u Kninu.

Članica je HDLU- a i ULUPUH- a.

Živi u Zagrebu, gdje i radi kao docentica na Tekstilno-tehnološkom fakultetu.

Kontakt: mrcela.ivana@gmail.com

<https://www.instagram.com/mrcela.ivana.art/>

We are watching you